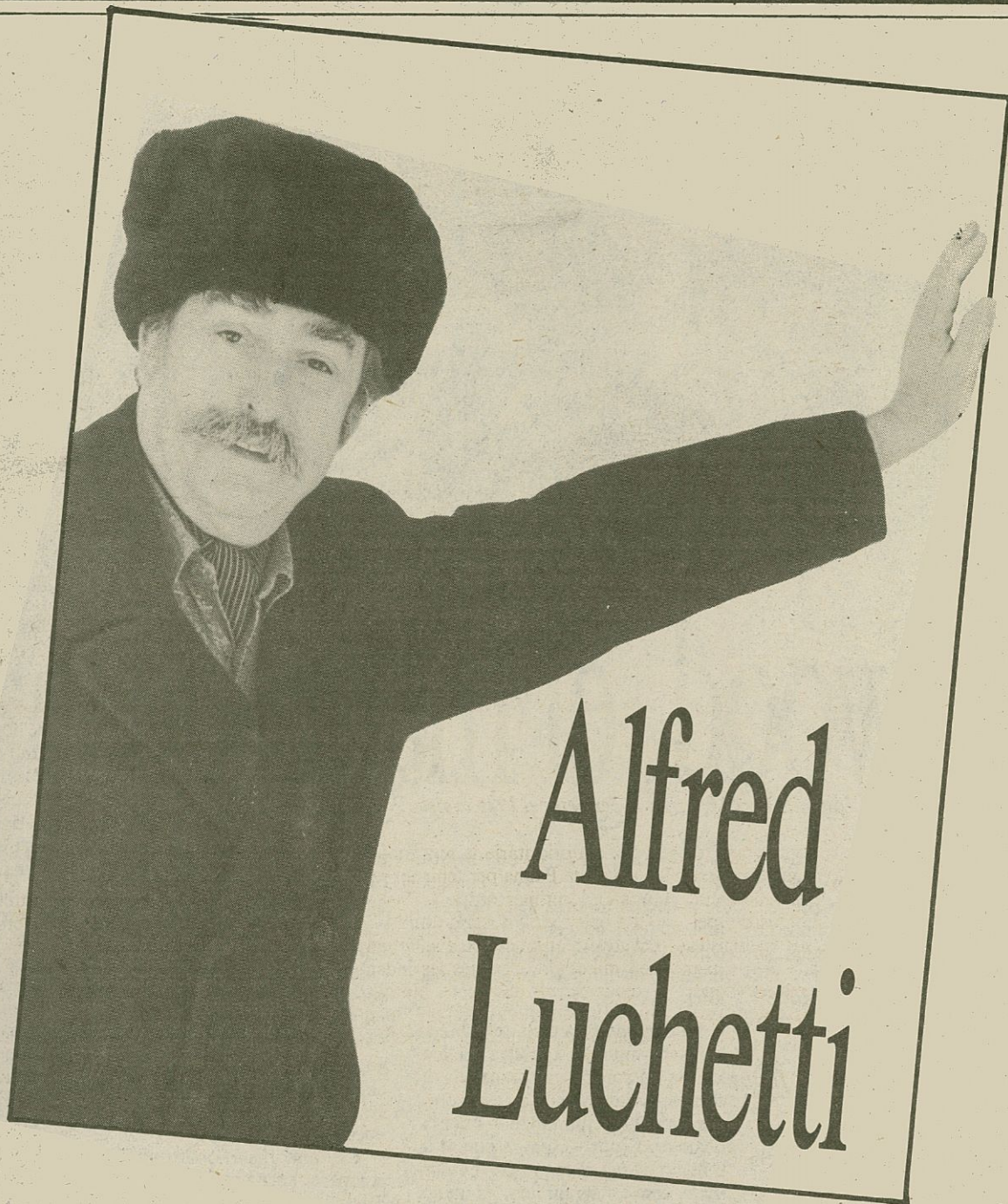

D. Divendres

President de l'Associació d'Actors i Directores de Teatre de Catalunya

Montserrat Minobis
El món del teatre dona la sensació que està profundament dividit. I el món de la crítica una mica revoltat. Això és bo o es dolent? Ai las, què difícil respondre. Hi haurà qui dirà que això és senyal de vitalitat. I d'altres que ho consideraran nefast. Entre una i altra postura, quina és la de l'Associació Professional d'Actors i Directores de Teatre de Catalunya? Per respondre la pregunta, o millor la seva formulació, i per parlar una mica més del món del teatre, converso una estona llarga i sucosa amb l'Alfred Luchetti, un home profundament enamorat del teatre i que, segurament, sense el teatre no sabria què fer.

—**Es cert això?**
 —La veritat és que no sabria pas què fer, encara que he fet, i faig, moltes altres activitats relacionades amb el món dels actors, com doblatge, cinema i TV. Però el teatre és tota una altra cosa. És, diria jo, el cordó umbilical que va estretament unit a la creació, a la vessant més artística i creativa que es desenvolupa a l'entorn del teatre, i que és la que més em motiva i em lliga.

—**De què serveix i què ha de fer l'Associació?**

—L'Associació, que ja té més de set anys, va obrir els seus horitzons perquè pogués abastar un més ampli ventall de persones i problemàtiques relacionades amb les activitats d'actors i actrius. Per aquest motiu anem fent desaparèixer de mica en mica l'expressió concreta i específica d'Associació Professional d'Actors i Directores de Teatre (teatre és la paraula clau). Perquè l'oferta de treball és més diversificada i fem més coses en diferents sectors. I també perquè inclou tres funcions molt concretes i també ben diferenciades: som un sindicat, una associació professional o col·legi i una associació cultural. I això fa que no hàgim pogut aclarir mai del tot, almenys fins ara, quina és la nostra força real. Si que sabem qui som i quants som, però.

—**Quina seria la problemàtica més important del món del teatre?**

—Veuràs, en sembla que ens trobem en un moment de canvi cultural important que afecta tots els camps d'acció creativa. I això ens consta d'admetre. Encara que sempre hi ha comportaments o reaccions diferents davant d'una situació com aquesta. No crec que tinguem, en aquests moments, gaire clar o definit quin és el tipus de teatre que ens interessa o què cal fer. En aquests moments hi ha una manca de persones teòriques, pràctiques i crítiques que siguin capaces d'ajudar-nos a analitzar, en profunditat, aquest canvi que la cultura dels audiovisuals ens imposa. I em sembla que abans que res ens hauriem d'enfrontar amb aquesta anàlisi seriosa que ens imposa el moment de profunds canvis tecnològics que revolucionen el món cultural.

—**Quan es parla de crisi, no se'n parla per amagar altres insuficiències?**

—Cal saber i veure qui parla de crisi, no creus? De vegades massa i tot. Posar l'accent en la crisi serveix per amagar la gran mediocritat existent. I no dubtis que la mediocritat ens envolta de manera constant. I mentre parlem de crisi no ens adonem del que passa en realitat.

Hi ha, de tota manera, i cal reconèixer-ho, una crisi objectiva. No cal ser gaire llest per adonar-se que en un poble, en una nació de sis milions d'habitants, estem fent teatre per a uns 10.000... i els nens de les escoles, això sí. I, és clar, el teatre no viu d'això. Som el país on el teatre és més barat (pel que fa al cost de les entrades). Si els guanys han de ser proporcionals al que entra per concepte d'entrada, és fàcil reconèixer que no es pot sobreviure gaire temps així. I això, és clar,

fa que molts creadors (cal entendre-hi autors i directors) pensin que és impossible fer teatre al nostre país. Si no és que ve un poderós senyor de l'Administració i deixa anar els diners a daggoll... Això, naturalment, és crisi.

Si poguéssim cobrar les entrades a dues mil o tres mil pessetes, hi hauria segurament més creadors que s'engrescarien. Però això també és crisi...

—**Deixem la crisi de banda i endinsem-nos en la polèmica. De què ha de servir el Teatre Nacional?**

—Jo entenc que ha de ser exponent de la realitat teatral del país. Crear un Teatre Nacional al marge del fet estricte teatral del país no servirà de res o gairebé de res. No podem pensar en un Teatre Nacional fent només grans superproduccions... I la resta, què?

Em sembla que s'ha de pensar molt més, en el que som i en el que fem abans que res. I conèixer les aspiracions teatrals dels país. No et sembla?

—**I els centres dramàtics?**

—Jo suposo que si els centres dramàtics no es defineixen més bé tenen tendència a desaparèixer. Almenys els tres que en aquests moments hi ha funcionant, que són el d'Osona, el Vallès i Barcelona. Si no redefeixen les seves funcions seran tapats o anul·lats pel Teatre Nacional.

—**I l'Institut del Teatre?**

—No conec gaire les profunditats o interioritats de l'Institut del Teatre perquè només el conec de referències. Cal veure, en un principi, com el reorienta el nou director, en Jordi Coca. Però, sincerament, crec que l'Institut prepara poc els nois i noies que hi acudeixen per al que els espera una vegada acabats els seus cursos i el postgrau. I la veritat és que reben cada

castanyot!!!! Molts es troben fins i tot amb problemes de subsistència...

—**No creus que el que dius pot ofegar les il·lusions de molta gent?**

—Oh, és clar que sí. Però es que si s'han de morir les il·lusions val més fer-ho amb temps i avisant que no pas per manca de feina. Jo crec, però, que l'Associació pot fer una tasca maca en aquest sentit i en aquest camp. I alguna cosa ja tenim pensada.

—**Per exemple?**

—Doncs sessions informatives de quina és la situació actual i real de les possibilitats de feina, per exemple. I d'assessorament...

—**Es diu que no hi ha autors teatrals catalans, ni tradició clàssica teatral catalana. Què hi dius a això?**

—Doncs que és veritat. No tenim teatres, infraestructura, mitjans econòmics... ja podem tenir autors com en Jordi Teixidor, autors de nombroses i premiades obres, entre les quals no cal oblidar el *Retaule del flautista*, si els actors i directors no li demanem obres de teatre...

—**I això per què?**

—Perquè som covards... i jo mateix confesso la meua covardia. Hauríem de ser més llançats i arriscar-nos més... Però es que ens fa tanta por la crítica.

—**I de la crítica, ja que en parles, que n'hem de dir? Com hem de considerar la crítica i veure els crítics?**

—Jo tinc les idees clares sobre això. Crec que quan el crític critica l'obra —insisteixo, l'obra— em mereix tots els respectes. El problema general dels crítics es que es posen a fer feines que no els corresponen. És a dir, quan pretenen esmenar la pàgina al director, a l'autor o a l'actor explicant ells com veuen o com hauria de ser el món tea-

tral.
 —**Quina hauria de ser, doncs, la funció de la crítica?**

—Hauria de ser, sens dubte de cap mena, un ajut —un ajut que quedi ben clar— per al professional del teatre, més que no pas un avís per al públic. La crítica ha de ser el braç més llarg del professional. I així es com se serveix realment al públic de teatre.

—**Tant cobres, tant vals? O tan bo ets?**

—Sí; i això és el que realment divideix la professió. La veritat, però, es que no es tracta de rancúnia perquè un cobri més que l'altre. Més aviat es tracta que ningú pot sostreure's del materialisme que ens envolta i que ens cataloga, injustament, com a bons o mals professionals. Encara que jo hi afegiria, a més, que encara que dividits no estem en bàndols diferents.

—**Una té, des de fora, la sensació de divisió per més raons que les estrictament materials o de sous. Però jo penso que es podria dir que la professió teatral actua de la següent manera: 'Tots contra un i un contra tots'. Què hi dius a això?**

—No sé si la qüestió o la polèmica Flotats, que vas per aquí, s'ha de jutjar d'aquesta manera. Però en tot cas sí que vull dir-te que seria molt millor per a tothom, i per al mateix Flotats, que ell mateix expliqués o explicités tot el relacionat amb el Poliorama o Teatre de la Comèdia Catalana i el futur Teatre Nacional. Perquè encara que ell digui que és el departament de Cultura qui ho ha de fer —i és veritat això— ell hauria de ser prou valent i sortir al pas de tots els rumors i contrarumors generats al voltant seu. I per acabar-ho d'adobar, enmig de l'enrenou hi ha en Xavier Bru de Sala, director general de Promoció Cultural i directament responsable de la política teatral de la Generalitat.

Perquè què podem descobrir d'en Flotats, a part de les subvencions? Que és una persona que viu i treballa únicament per al teatre. La resta és tot discutible i en realitat és el que s'hauria de fer. Poder discutir cadascuna de les partides o subvencions que es donin al senyor Flotats o a qui sigui.

En definitiva, comptes clars.